

Handläggare
Mats Christensson
Telefon: 08-50812201

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
24 april 2025

Remiss - Trafikförändringar i SL- och WÅAB- trafiken 2025/2026 (T26), KS 2025/375

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/375

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat en remiss från trafikförvaltningen inom Region Stockholm till bland annat Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande. Remissen innehåller förslag till trafikförändringar i SL- och WÅAB-trafiken 2025/2026 (T26).

Stadsdelsförvaltningen anser att det är positivt att alla mål i det nya trafikförsörjningsprogrammet genomsyras av hållbarhet. Det är enligt förvaltningen även positivt att det nya programmet, jämfört med tidigare program, tar upp aspekter såsom kombinerad mobilitet, jämlikhet samt robusthet och resiliens inklusive civil beredskap.

Förvaltningen noterar att remissen inte innehåller några nämnbara förslag till trafikförändringar inom samtliga trafikslag som rör Södermalms stadsdelsområde men ser det som positivt att förbättringar görs i tunnelbanetrafiken och i pendeltågstrafiken.

Beträffande busstrafiken som berör Södermalms stadsdelsområde vill förvaltningen betona vikten av att konsekvenserna av de förändringar som genomfördes 2023/2024 noggrant följs upp, detta för att säkerställa att busstrafiken fortsättningsvis ska vara attraktiv och i övrigt uppfylla trafikförsörjningsprogrammets målsättningar att den ska vara attraktiv, pålitlig och tillgänglig.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har skickat trafikförvaltningens remiss inför trafikförändringar under 2025/2026 (T26) till samtliga stadsdelsnämnder, miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och stadsledningskontoret.

Remissen bifogas som bilaga till detta tjänsteutlåtande.

Remisstiden sträcker sig till den 5 maj 2025.

Ärendet

Förslagen till trafikförändringar för SL- och WÅAB¹-trafiken 2025/2026 har tagits fram i samarbete med trafikutövarna och bygger enligt remissen bland annat på kommunala bebyggelseplaner, resandestatistik samt input från kommunerna inom ramen för trafikförvaltningens kommundialog. I remissen anges att ytterligare utredning av förslagen kommer att göras innan beslut om eventuellt genomförande tas.

Trafikförsörjningsprogrammet

Hösten 2024 fastställdes ett nytt trafikförsörjningsprogram av regionfullmäktige. ”Regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län 2035” är det tredje programmet i ordningen sedan det första programmet antogs 2012. Programmet pekar ut de långsiktiga målen till 2035 för kollektivtrafiken som alla aktörer i regionen behöver arbeta mot tillsammans.

Övergripande mål

Det nya trafikförsörjningsprogrammets inriktning sammanfattas i tre teman:

- *Hållbar mobilitet* - med kollektivtrafik som en central pusselbit.
- *Tillgänglig region* - med kollektivtrafik som möjliggör en fungerande vardag och fritid.
- *Ansvarsfullt kollektivtrafiksystem* - med fokus på robusthet och resiliens² och som tar hänsyn till klimat, människa och miljö.

Varje temaområde innehåller tre mål som ska bidra till att göra kollektivtrafiken mer attraktiv, pålitlig och tillgänglig. För att nå målen behöver Region Stockholm och flera aktörer i länet, såsom kommunerna och Trafikverket, samverka och genomföra insatser på

¹Waxholms Ångfartygs AB (Waxholmsbolaget).

² Förmåga, till exempel hos ekosystem, att återhämta sig eller motstå olika störningar (Svenska Akademiens ordlista 2015).

bred front. Jämfört med tidigare program finns det i det nya programmet inslag som rör kombinerad mobilitet, jämlikhet samt robusthet och resiliens inklusive civil beredskap.

Hållbar utveckling

I remissen framhålls att framtidens kollektivtrafik måste planeras utifrån fokus på hållbar utveckling. Därför genomsyrar hållbarhet alla mål i det reviderade trafikförsörjningsprogrammet. Hållbar utveckling består av tre delar:

- Ekologisk hållbarhet
- Social hållbarhet
- Ekonomisk hållbarhet

Trafikförändringsprocessen

Trafikförändringsprocessen är trafikförvaltningens process för trafikförändringar i SL- och WÅAB-trafiken inom vilken trafikförvaltningen planerar och genomför trafikförändringar. Trafikförändringsprocessen är en flerårig process där arbetet startar drygt 1,5 år innan de flesta förändringarna träder i kraft, vilket sker i samband med tidtabellsskiftet i december varje år (år 2). Processen skiljer sig något åt beroende på trafikslag.

Ett nytt moment som kommer att införas i kommande trafikförändringsprocess (i oktober under år 1) är sektorsvisa samråd på politisk nivå. På samråden förs dialog om den övergripande utvecklingen av kollektivtrafiken inom berörd sektor, med fokus på behov och förutsättningar för trafikförändringar på cirka 2 års sikt och framåt.

Trafikförvaltningens löpande dialog med kommunerna

Aktuell remiss är en del av den dialog som trafikförvaltningen har med kommunerna. Dialogen sker i löpande mötesserier, kommunernas plansamråd samt den årliga remissen om trafikförändringar.

Förslag på trafikförändringar uppdelat per trafikslag 2025/2026 (T26)

I det följande ges en kort redovisning av de delar av trafikförvaltningens remiss som kan beröra Södermalms stadsdelsområde.

Tunnelbana

Trafikförändringar

Den 2 november 2025 övergår driften av tunnelbanan till ett nytt trafikavtal. Ny trafikutövare blir Connecting Stockholm AB.

Övergången till ett nytt trafikavtal ger trafikförvaltningen möjligheter att kostnadseffektivt anpassa grundutbudet i trafiken och göra justeringar utefter identifierade behov. Trafikförvaltningen genomför därför ett antal utökningar av trafiken i syfte att öka tunnelbanans kapacitet, servicenivå och attraktivitet. I samband med detta görs en översyn av tidtabellen för samtliga linjer.

Gröna linjen

På helger under vintertidtabell tidigareläggs trafikering med långa tåg på morgonen.

Röda linjen

På lördagar och söndagar utökas tidperioden för när trafiken bedrivs med långa tåg, främst på kvällstid, i såväl vinter- som sommartrafik.

Trafikstörande arbeten

Gröna linjen

Under 2026 finns behov av att stänga av det ena spåret mellan Odenplan och Sankt Eriksplan vilket medför kraftigt reducerad trafik genom delar av innerstaden. Arbetet planeras att förläggas till perioder med lägre resande, i första hand till sommaren.

Lokalbanor

Trafikstörande arbeten

Saltsjöbanan

Avstängningen mellan Slussen och Saltsjö-Järla fortsätter under aktuell period och fram till dess att banan öppnar till Slussen. Trafiken på sträckan ersätts med buss.

Tvärbanan

Trafikförvaltningen planerar att, under åtta veckor, utföra underhållsarbeten mellan Stora Essingen och Sickla.

Pendeltåg

Trafikförändringar

I remissen anges att pendeltågstrafiken tidigare varit utsatt för omfattande trafikjusteringar/störningar. Dessa har framför allt berott på omfattande lokförarbrist samt brister i fordonsunderhållsverksamheten. Trafikförvaltningen bedömer att lokförartillgången nu är god men att det fortfarande kvarstår vissa utmaningar inom fordonsflottan. Förvaltningen bedömer trots detta att det planerade trafikprogrammet kan köras fullt ut. Trafikförvaltningens fortsatta mål och högsta prioritet är att resenärerna ska återfå förtroendet för pendeltågsverksamheten.

I remissen anges att trafikförvaltningen planerar att under T26 inleda en pilot med nattrafik i pendeltågstrafiken.

Trafikstörande arbeten

Trafikverket kommer att genomföra ett arbete mellan Flemingsberg och Stockholms södra, under tre sommarveckor. Arbetet kommer inte leda till totalavstängning, men antalet avgångar kommer behöva reduceras.

Busstrafik

De förändringar som gjordes i samband med tidtabellsskiftet i december 2023 respektive i augusti 2024 för Stockholms innerstad var omfattande. Trafikförvaltningen följer upp trafikförändringarna och analyserar resandet i syfte att identifiera vilka eventuella anpassningar som kan behöva göras av trafikutbudet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöenheten inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 14 april 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen anser att det är positivt att alla mål i det nya trafikförsörjningsprogrammet genomsyras av hållbarhet. Det är enligt förvaltningen även positivt att det nya programmet, jämfört med tidigare program, tar upp aspekter såsom kombinerad mobilitet, jämlikhet samt robusthet och resiliens inklusive civil beredskap.

Förvaltningen noterar att remissen inte innehåller några nämnbara förslag till trafikförändringar inom samtliga trafikslag som rör Södermalms stadsdelsområde men ser det som positivt att förbättringar görs i tunnelbanetrafiken och i pendeltågstrafiken.

Beträffande busstrafiken som berör Södermalms stadsdelsområde vill förvaltningen betona vikten av att konsekvenserna av de förändringar som genomfördes 2023/2024 noggrant följs upp, detta för att säkerställa att busstrafiken fortsättningsvis ska vara attraktiv och i övrigt uppfylla trafikförsörjningsprogrammets målsättningar att den ska vara attraktiv, pålitlig och tillgänglig.

Barnrättsanalys

Förvaltningen uppfattar inte att remissen har några direkta kopplingar till barnkonventionen men utgår ifrån att en attraktiv, pålitlig och tillgänglig kollektivtrafik är till gagn för alla och därmed även för barn.

Jämställdhetsanalys

Utifrån en rapport av AB Storstockholms Lokaltrafik, ”SL och Regionen 2019”, är andelen kvinnor som reser med alla trafikslag högre än andelen män. Förvaltningen drar utifrån detta slutsatsen att det är viktigt att kollektivtrafiken utformas med särskild hänsyn till behoven hos kvinnor, men också analyserar hur den kan bli mer attraktiv för män.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Expedieras till
Kommunstyrelsen.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Esther Östin
Enhetschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Remiss inför trafikförändringar i SL- och WÅAB-trafiken 2025/2026 (T26). Region Stockholm, Trafikavdelningen, 2025-03-07.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2025-04-02
Esther Östin, Enhetschef	2025-04-02